

det er korrekt forstået, at retsstillingen er forskellig for ejere af ejendomme, der påtænkes eksproprieret til jernbane, og for ejere af ejendomme, der påtænkes eksproprieret med henblik på anlæg af motorvej?»

Svar (5/1 2000)

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Offentlig debat om behovet for et nyt vejanlæg eller dets mulige placering medfører som udgangspunkt ikke i sig selv nogle rettigheder for borgerne.

Retsstillingen for lodsejere, der på grund af planer om et nyt vejanlæg ikke kan sælge deres ejendom i almindelig fri handel til sædvanlig markedspris, beror på de konkrete omstændigheder, herunder eventuelle retlige bindinger, som måtte være lagt på ejendommen med henblik på at sikre gennemførelsen af det pågældende anlæg, og for statslige vejanlægs vedkommende vejplanernes aktuelle stade.

Efter lov om offentlige veje § 38 kan ejeren af et areal, der er pålagt byggelinier efter samme lovs §§ 34 og 35 begære sin ejendom overtaget af vedkommende vejbestyrelse (stat, amt eller kommune) mod erstatning, hvis han på grund af byggelinierne afskæres fra en udnyttelse af arealet, der er økonomisk rimelig og forsvarlig under hensyn til arealets beliggenhed og øvrige beskaffenhed, og som svarer til den udnyttelse, der finder sted af andre tilgrænsende eller omliggende arealer.

Hvis der er tale om byggelinier til sikring af en helt ny vej, kan ejeren begære ejendommen overtaget af vejbestyrelsen, hvis byggelinierne påhviler en ikke uvæsentlig del af ejendommen, og ejeren af den grund ikke kan sælge ejendommen. Det er dog tillige en betingelse, at der foreligger særlige personlige grunde hos ejeren til at begære ejendommen overtaget. Bestemmelsen er senest ændret og udvidet ved lov nr. 233 af 21. april 1999.

For statslige vejanlæg, for hvilke der foreligger projekteringslov, og hvor projekteringsloven reelt indebærer samme begrænsning i en lods-ejers muligheder for at sælge sin ejendom, som hvis der havde været pålagt byggelinier, kan der i projekteringsloven være fastsat bestemmelser, der giver ministeren (Vejdirektoratet) mulighed for under visse omstændigheder at overtage den pågældende ejendom forlods.

Betingelserne er, ligesom ved byggelinier, at der foreligger særlige personlige grunde hos ejeren til at ønske ejendommen overtaget og at det skønnes, at vejprojektet vil berøre ejendommen i en sådan grad, at det må anses for sandsynligt, at ejendommen vil skulle totaleksproprieres for at give plads til vejanlægget.

En sådan bestemmelse er indsat i projekteringsloven for rute 9, Odense – Svendborg, rute 15/18 ved Herning og rute 21 Holbæk – Vig (lov nr. 408 af 22. maj 1996). Bestemmelsen giver ikke grundejere et egentlig retskrav på at få deres ejendom overtaget på grundlag af projekteringsloven.

Udvalget om forbedret information m.v. af borgerne i forbindelse med gennemførelse af større anlægsarbejder, der afgav rapport i april 1998 anbefalede, at der i fremtidige projekteringslove indføres lignende overtagelsesbestemmelser.

Der er ikke siden udvalget afgav sin rapport vedtaget projekteringslove på jernbaneområdet. Imidlertid er på finansloven for 2000 fastsat en tekstanmærkning, der giver hjemmel til en sådan overtagelse i forbindelse med projekteringen af jernbaneanlæg København – Ringsted. Det ventes, at der i årene 2000 – 2004 hvert år afsættes 2 mio. kr. til overtagelse af ejendomme i forbindelse med projektet.

Efter vedtagelsen af en anlægslov på såvel vej- som jernbaneområdet beror det først og fremmest på de bevillingsmæssige muligheder, om en ejendom, efter anmodning fra en lodsejer, kan overtages forud for gennemførelsen af de ordinære ekspropriationer.

Hvis bevillingerne i øvrigt er til stede, vil anmodninger om forlods overtagelser blive imødekommet, hvis lodsejeren har særlig grund til at komme af med ejendommen straks, og det vurderes, at ejendommen vil skulle totaleksproprieres af hensyn til gennemførelsen af vejanlægget.

Spm. nr. S 842

Til by- og boligministeren (20/12 99) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Ministeren bekræfte, at i praksis kan flere generationer udenlandske familier klumpes sammen i ganske små lejligheder, f.eks. i alment byggeri, og vil ministeren redegøre for de gæl-